

Szótári Munkabizottság

A Magyar Tudományos Akadémia I. Osztályának Nyelvtudományi Bizottságán belül 2000. február 9-én Szótári Munkabizottság alakult. Ennek célja az, hogy új társadalmi és gazdasági viszonyaink közepeztette is meg lehessen őrizni, sőt emelni lehessen a hazai szótárírás és szótárkiadás nemzetközileg is elismert színvonalát. A minőség és a korszerűség jegyében tevékenykedő bizottság feladatának tartja, hogy figyelemmel kísérjen minden, a hazai szótárkiadással kapcsolatos (pozitív vagy negatív) jelenséget, hogy véleményezze a szótári terveket, illetve a már elkészült szótárakat (s ezáltal a hazai szótárkritikának is új lendületet adjon); továbbá hogy bekapcsolja a magyar szótárírást a nemzetközi lexikográfia vérkeringésébe stb. Tevékenységét a bizottság a szótárírás minden területére (szakszótárak, egy-, illetve kétnyelvű szótárak, stb.) ki szeretné terjeszteni. A munkabizottság hosszú távú tudományos tervei közé tartozik a hazai szótárírás – naprakész – bibliográfiájának elkészítése, továbbá a magyar szótárírás történetét átfogó módon bemutató, idegen nyelven is megjelenő kézikönyv megírása.

A munkabizottság évente 2–3 ülést tart. Elnöke *Magay Tamás*, titkára *Fábián Zsuzsanna*.

Cím: Fábián Zsuzsanna, ELTE BTK Olasz Tanszék, 1088, Budapest, Múzeum krt. 4/c. tel: 266 7284; e-mail: fabian@isis.elte.hu

Ismeretterjesztő és oktatás-segítő CD-ROM-ok vására

A konferenciával egybekötött rendezvényt tartottak május 25-én, 10 és 18 óra között az Országos Széchenyi Könyvtárban (Budavári Palota F. épület, VI. emelet).

A Neumann-ház immáron harmadik alkalommal rendezett CD-ROM bemutatót

és vásárt. Az előző két alkalommal nagy érdeklődés kísérte a rendezvényt, mely 1997-ben egy konferenciához kapcsolódott, 1998-ban pedig a „Digitális kövek” című, többnapos kiállítás része volt. Ezúttal is sok látogatóra, elsősorban könyvtárosokra és tanárookra számítanak.

A délelőtti konferencián előadások hangoztak el a CD-ROM-ok könyvtári használatával kapcsolatos szerzői jogokról, valamint az elektronikus dokumentumok bibliográfiai leírásnak új magyar szabályzatáról, a délutáni órákban számos multimedia lemezt mutattak be.

A vásár kínálatában főként ismeretterjesztő és oktatás-segítő CD-ROM-ok szerepeltek. A kiállításon 30-nál több kiadó és fejlesztő cég közel 100féle lemezt mutatott be, amelyeket a helyszínen kedvezményes áron lehetett megvásárolni, illetve megrendelni.

Óvodai névadó

Az 5. számú dunakeszi Óvoda új nevet választott magának. Gyöngyharman óvoda lesz ezentúl. A szép nevet több éves elkötelezett környezeti nevelőmunkájával érdemelte ki. Az intézmény jeles környezetvédelmi oktatóközpont is egyúttal.

Iskolai jubileumok

85. születésnapját köszöntötte a budapesti Teleki Blanka Közgazdasági

40. születésnapot tartottak a pesterzsébeti Tátra téri Általános Iskolában, a zagyvaszántói általános iskola pedig 30. születésnapját köszöntötte.

Iskolakultúra a Vajdaságban

2000. május 18-án a vajdasági Módszertani Központok meghívására – a szabadkai Zenede dísztermében, május 19-én az újvidéki Magyar Színházban mutatko-

zott be az Iskolakultúra. A szabadkai program házigazdájá az 'Új Kép' című folyóirat főszerkesztője, Sós Edit volt. A sok hallgatót vonzó találkozón a szerkesztőség három tagja, Csányi Erzsébet, Takács Viola és Géczy János vett részt. A vajdasági óvónők, tanárok, egyetemi hallgatók és egyetemi oktatók képviselői mindkét városban megismerkedtek a folyóirat múltjával, szerkesztési elveivel, terveivel s a 2000/5. számmal.

Kötelező lesz az etika tantárgy

Az általános iskola hetedik osztályában és a középiskolák harmadik évfolyamán kötelező lesz az etika tantárgy oktatása – közölte Pokorni Zoltán oktatási miniszter.

A tárcza első embere a Győri Hittudományi Főiskola és az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola közös etikai szakkollegiuma első évének záró konferenciáján tartott előadást, s az élethelyzetek gyakorlat-közeli etikájának fontosságára hívta fel hallgatósága figyelmét. Pokorni Zoltán hangsúlyozta: az intézményekben a képzés és a nevelés, az ismeretátadás és a személyiségformálás harmóniájára kell törekedni. Ezzel összefüggésben hangoztatta: a magyar közoktatásban a képzés, az információ átadás túlsúlya módosításra, a nevelési funkciók megerősítésre szorulnak.

Drogjog 2000

A kábítószer-fogyasztással kapcsolatos tudnivalókról és törvényi szabályokról jelentetett meg információs kiadványt diákok és pedagógusok részére 'Drogjog 2000' címmel a Társaság a Szabadságjogokért nevű szervezet.

Pelle Andrea ügyvivő a társaság budapesti sajtótájékoztatóján elmondta, a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos törvényi szigorítások után, tavaly nyáron jelentették meg az első kiadványt, amelyet egyebek között a Diákszigeten, drogambulán-

ciákon és iskolákban terjesztettek. A 30 ezer példányban most megjelent 'Drogjog 2000' kiadványt a budapesti középiskolák valamennyi harmadikos és negyedikes diákjához szeretnék eljuttatni. A diákoknak készült füzetben közérthetően tájékoztatnak arról, hogy melyek a tiltott drogok, mit tilt és milyen büntetésekkel fenyeget a Büntető törvénykönyv.

Egyetemi és Főiskolai Kalauz 2000

A felsőoktatási intézmények általános jellemzőin kívül az egyetemek, főiskolák történetéről, az intézményekben működő diákszervezetekről, a szorgalmi időszak alatti és utáni munkalehetőségekről is tájékoztatást kaphatnak az érdeklődők a 250 oldalas kiadványból.

Kereszty András, a könyvet gondozó kiadó igazgatója a budapesti sajtótájékoztatóján elmondta: a kalauzból a továbbtanulni szándékozók megtudhatják, milyen művelődési és sportlehetőségeket kínál az adott egyetem és főiskola, illetve információhoz juthatnak a felsőoktatási intézményekben folyó különleges stúdiumokról, az étkezési és kollégiumi ellátásról. Külön fejezet foglalkozik az állami, a magán és az alapítványi intézményekkel, az egyházi felsőoktatási iskolákkal. A függelékben az intézmények felvételi ponthatáraitól adnak közre összefoglalót.

A magyar felsőoktatás évszázadai – kiállítás

Az Árpád-házi káptalani főiskoláktól napjainkig, a főbb egyetemi városok köré fűzve mutatja be a magyar univerzitások történetét 'A magyar felsőoktatás évszázadai' címmel Budapesten, az ELTE Egyetemi Könyvtárában nyíló kiállítás.

Az egyetemi képzés közel kilenc évszázados krónikáját áttekintő tárlat csaknem ötven tablón és mintegy 200 négyzetmé-

teren vonultatja fel a látogatók előtt a magyar felsőoktatás történetének legfontosabb hazai és külföldi állomásait. A kiállításon látható lesz a bécsi egyetem magyar nációja anyakönyvének *Szent László* ábrázolással díszített 15. századi iniciáléja, és a bécsi magyar hallgatóknak *Esterházy Pál* által ajándékozott serleg.

Az érdeklődők a magyar államalapítás ezredik évfordulója alkalmából rendezett kiállításon megtekinthetik a berlini magyar hallgatók vendégkönyvének, illetve a wittenbergi magyar diákegyesület zászlójának másolatát. A tárlat eredeti anyakönyveken, metszeteken keresztül mutatja be többek között Sárospatak, Debrecen, Pápa, Eperjes, Gyulafehérvár, Nagyenyed főiskoláinak történetét.

Látható lesz az első magyar egyetem, a Pázmány Péter által 1635-ben létrehozott Nagyszombati Jezsuita Universitas eredeti alapítólevele, *Eötvös József* új egyetemi törvénytervezete, századfordulós egyetemi és akadémiai diplomák, a Zeneakadémia oklevele Liszt Ferenc és Erkel László aláírásával. Az 1945 utáni időszak anyagai, a kialakuló államszocialista rendszer jellegzetes emlékei között szerepel a *Rákosi Mátyás* 60. születésnapjára készült emlékalbum, vagy láthatók például az egyetemekről a származás elhallgatása miatt történt kizárások adatai is.

Szabadegyetem az interneten

A február 15-én indult Akadémiai-Filozófiai Szabadegyetem filozófiatörténet, társadalomfilozófia, tudományfilozófia, vallásfilozófia és kommunikációfilozófia szakirányú képzést indít a weben. A képzés az első évben ingyenes.

A www.phil-inst.hu/projects/szabad.egy/szabad.htm címen megtalálható szabadegyetem nem államilag akkreditált oktatási forma.

A jelentkezés nincs semmilyen intézményi részvételhez kötve, egyetlen feltétele a regisztráció, amelynek fejében a

hallgatók jelszót kapnak a védett tananyagok letöltéséhez, illetve jogot az e-mail- és személyes konzultációra valamint vizsgázásra. A programra a gica@elender.hu címen lehet jelentkezni.

Jogok az iskolában ?!

A könyv az iskolák nevelési, oktatási gyakorlatában felmerülő jogi problémákat tárgyalja. Megtudható többek között, hogy mit kell tenni a pedagógusnak, ha drogfogyasztást észlel diákjánál, vagy hogy törvényt sértő-e az osztályozás.

Napjainkban három alapvető jogalkotási probléma jelentkezik az iskolákban, a jogszabályok figyelmen kívül hagyása mellett gyakran előfordul, hogy az intézmények nem saját hatáskörükben járnak el, illetve nem jogi kérdést tesznek jogi normává – vélte *Bíró Endre*. Problémának tartotta, hogy a jogi normák nem mindig jelennek meg az intézmények mindennapos gyakorlatában. Hangsúlyozta, az iskolának nem arról kell szólnia, hogy a diák fél a pedagógustól, a tanár tart az igazgatótól, az igazgató pedig az intézmény fenntartójától. Amikor jogokról beszélünk, más jogainak betartásáról is beszélünk, fogalmazott *Bíró Endre*. Kifogásolta azt is, hogy a pedagógusok gyakran a közoktatási törvényben foglaltak ismerete nélkül kapják kézhez diplomájukat. A helyzet javítása érdekében a Diákjogi Charta kezdeményezője a jogalkotásról, illetve – értelmezésről szóló egyetemi-főiskolai jegyzet összeállítását tervezi.

Csizmár Gábor, a könyv közoktatási szaklektora, az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottságának tagja úgy vélte, túl sok a jogi norma, bizonyos esetekben túlszabályozottság jellemző.